

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 12 kwietnia 2017 r.

Poz. 960

UCHWAŁA NR 104/2017 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 27 marca 2017 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr XXVI/140/17 Rady Miasta Gozdnic z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/114/16 Rady Miasta Gozdnic z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Gozdnic, stwierdza:

nieważność § 1 ust. 2 badanej uchwały – z powodu istotnego naruszenia art. 10 ust. 1 pkt 6 lit. b w zw. z art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 716 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXVI/140/17 Rady Miasta Gozdnic z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/114/16 Rady Miasta Gozdnic z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Gozdnic została doręczona Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 3 marca 2017 r. i objęta została postępowaniem nadzorczym.

Oceniając zgodność postanowień uchwały z przepisami prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze ustaliło, że Rada Miasta Gozdnic, zgodnie z treścią § 1 uchwały, podjętej na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 716 ze zm.), postanowiła dokonać zmiany uchwały Nr XXII/114/16 z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Gozdnic – poprzez wpisanie: 1) w załączniku nr 1 wiersz 8, kolumna 4 tabeli zwrotu o treści: „1250,00” oraz 2) w załączniku nr 3 wiersz 12, kolumna 4 tabeli zwrotu o treści „1950,00”. Tym samym Rada Miasta uzupełniła brakujące stawki podatku od środków transportowych, wprowadzone wcześniej uchwałą Nr XXII/114/16 z dnia 24 listopada 2016 r. W § 4 badanej uchwały postanowiono, iż uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego. Ogłoszenie nastąpiło 16 marca 2017 r., zatem uchwała wejdzie w życie 31 marca 2017 r.

W tym stanie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza, co następuje: Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż stanowiąca przedmiot postępowania uchwała lub zarządzenie narusza prawo, w konsekwencji może implikować orzeczeniem w całości lub w części jej nieważności bądź też wskazaniem nieistotnego naruszenia prawa. Przyjął przy tym za ukształtowaną linię orzeczniczą Naczelnego Sądu Administracyjnego należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 3 grudnia 1996 r. sygn. SA/Wr 949/96; wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

W myśl art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Z powyższą regulacją koresponduje – przywołany przez Radę Miasta w podstawie prawnej uchwały Nr XXVI/140/17 z dnia 28 lutego 2017 r. – art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym rada gminy określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od środków transportowych, z tym że roczna stawka podatku od jednego środka transportowego nie może przekroczyć wysokości określonej w tym przepisie oraz uzupełniającym go obwieszczeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 października 2016 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2017 r. (Dz. Urz. Mon. Pol. z 2016 r. poz. 979). Stosownie do art. 20a ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych W przypadku nieuchwalenia stawek podatków lub opłat lokalnych, o których mowa w art. 5 ust. 1, art. 10 ust. 1 oraz art. 19 pkt 1 lit. a–d, stosuje się stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy, z zastrzeżeniem ust. 2.

W myśl przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, które regulują m.in. instytucję podatku od środków transportowych, podatek ten jest podatkiem rocznym, zatem i stawki tego podatku, przewidziane w art. 10 ust. 1 oraz ww. obwieszczeniu – wprowadzone stosowną uchwałą rady gminy – muszą z założenia odnosić się do całego roku podatkowego.

Rada gminy określa stawki podatku od środków transportowych, jednak powinna je wprowadzać, zmieniać i uchylać z poszanowaniem zasady państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP, a zwłaszcza wynikającej z niej zasady zaufania obywatela do państwa, pewności prawa oraz ochrony praw nabytych. Zasady te mają przede wszystkim gwarantować jednostce określony status w państwie oraz zabezpieczyć ją przed arbitralnymi aktami władzy publicznej.

W ocenie Kolegium Izby w związku z zapisem § 4 uchwały o terminie wejścia w życie uchwały po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego, Rada Miasta dokonała zmiany w zakresie stawki podatku w trakcie roku podatkowego. Zmiana ta – w związku z art. 20a ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – spowodowała podwyższenie określonej wcześniej (uchwałą Nr XX/108/04 Rady Miasta Gozdnica z dnia 6 grudnia 2004 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych) wysokości stawki podatku od środków transportowych od przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, w przedziale nie mniej niż 38 ton o dwóch osiach jezdnych z innym niż zawieszenie pneumatyczne lub uznane za równoważne (załącznik Nr 3 do uchwały – wiersz 12, kolumna nr 4 tabeli) z kwoty 1785,00 zł do 1950,00 zł. Zatem zmiana stawki w tym zakresie jest niekorzystna dla podatnika, objętego obowiązkiem zapłaty podatku od tego rodzaju środka transportowego.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazywano, iż nie jest w zasadzie dopuszczalne dokonywanie zmian obciążeń podatkowych w ciągu roku (m.in. orzeczenie z dnia 29 marca 1994 r. sygn. akt K. 13/93). Zmiany takie, gdy chodzi o „podatki roczne”, zatem również podatek od środków transportowych, powinny wchodzić w życie przed końcem poprzedniego roku podatkowego z odpowiednim *vacatio legis* (orzeczenie z dnia 28 grudnia 1995 r. sygn. akt K. 28/95), tak, aby podatnik miał czas na zapoznanie się ze zmianą niekorzystną dla niego. Zmiana przepisów na niekorzyść podatników, biorąc pod uwagę zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa, może być dokonywana pod warunkiem zachowania zasady ochrony praw nabytych. Stanowisko takie wielokrotnie wyraził Trybunał Konstytucyjny (m.in. w orzeczeniu z dnia 2 marca 1993 r. sygn. akt K./9/92, orzeczeniu z dnia 15 lipca 1996 r. sygn. akt K. 5/96, wyroku z dnia 24 października 2000 r. sygn. akt SK 7/00, wyroku z dnia 10 kwietnia 2006 r. sygn. akt SK 30/04 – baza orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego www.trybunal.gov.pl).

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze uznało, iż wprowadzone przez Radę Miasta Gozdnica podwyższenie przedmiotowej stawki podatku od środków transportowych w trakcie roku podatkowego w sposób istotny narusza prawo.

Z powyższych względów Kolegium Izby orzekło, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze służy Gminie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp., za pośrednictwem tut. Kolegium, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Ryszard Zajączkowski